LIVRESQUE LEXEMES IN ROMANIAN (THE ADJECTIVE)

Mirela BĂDOI (MA student)
University of Craiova

Abstract

Lexical borrowing is a fundamental aspect of language contact. Marius Sala defines borrowing as a consequence of the fact that there are certain situtions when some words have no correspondents in the recipient language. Romanian vocabulary is heterogeneous, due to its countless linguistic loans. Romanian borrows its bookish adjectives from various languages, especially from French and Latin. Bookish adjectives are used in domains such as literature, literary criticism, art.

Key words: *adjective, livresque, domain, loan, vocabulary*

Résumé

L'emprunt lexical représente un aspect fondamental du contact des langues. M. Sala définit l'emprunt comme une conséquence du fait qu'il y a des situations où les mots n'ont pas de correspondants adéquats dans une autre langue. Le lexique roumain a un caractère hétérogène vu la quantité importante d'emprunts linguistiques. Les adjectifs livresques du roumain ont été empruntés de diverses langues, dont notamment le français et le latin. Les adjectifs livresques sont employés dans des domaines tels que la littérature, la critique littéraire, l'essayistique, l'art.

Mots-clés: *adjectif, livresque, domaine, emprunt, vocabulaire*

Irrespective of their origin, lexical loans are considered to be external sources of innovation for the vocabulary of a language. Lexical borrowing is a fundamental aspect of language contacts and has always been considered a product of bilinguism, without which it seems to be inconceivable. It is well-known that speakers make use of a foreign language when they act in various cultural spaces, a fact that would be even more eloquent nowadays, if we should take into account the phenomenon of globalization by making of English the main communication instrument, as a language that owns a so-called linguistic supremacy among other intenational languages.

A consequence of language contacts is, definitely, the infiltration of loans in the vocabulary of languages, a phenomenon initially seen as a negative aspect, since the respective loans werw considered 'barbarisms' (cf. Sala, 1997: 44). Comparative linguists – J. Grimm and R.K. Rask –

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)

have noticed that there are no strict boundaries between languages and therefore that linguistic, cultural, social, civic connections do exist among them. “Creations of human collectivity”, languages “do not reflect universal reasoning, but the social and civic institutions of each community, the spiritual, psychological and civic assets of these communities” (Lobiuc, 1998: 13).

Marius Sala defines borrowing as a consequence of existing lexical gaps in the recipient language of the fact that the respective language lacks of an adequate equivalent. Therefore it is imperative for the language “to fill in the respective lexical gap” (Sala, 1997: 233). This could be done at the vocabulary level (lack of certain words) or at the semantics’ level (lack of certain meanings that would be necessary for semantical wholeness). This observation explains the case when, if a word should be borrowed, that word would get to be borrowed with one of its meanings exclusively, rather than with the complete set of meanings it could have (as remarked by Pergnier (1989: 114-117), who also identifies various categories of phenomena resulting from language contacts at lexis’ level).

The vocabulary of Romanian is heterogeneous, due to countless linguistic loans; which have enriched its structure with new lexemes and neological synonymous correspondents for terms that already existed in language, which gradually have modified and diversified it. We need to mention that ancient lexical influences, of a Slavic, Hungarian, Turkish, Greek, Polish origin, have contributed to the enrichment of the internal structure for Romanian vocabulary. However, they have not contributed to its modernizing, which has been done by means of Latin-Romanistic, as well as Germanic, loans. This phenomenon is understandably due to the “hospitable character of the Romanian language, due to its capacity to assimilate/integrate loans even in an allophone environment” (Avram, 1997: 9).

Romanian livresque adjectives have been borrowed from various languages. The highest frequency belongs to the ones borrowed from French and Latin. French has facilitated the borrowing of such adjectives as: *abstrus* (< Fr. *abstrus*), *alegru* (< Fr. *allègre*), *apoftegmatic* (< Fr. *apophtegmatique*), *aprehensiv* (< Fr. *apprehensive*), *ardent* (< Fr. *ardent*), *celest* (< Fr.*céleste*), *deconcertant* (< Fr. *déconcertant*), *divinatoriu* (< Fr. *divinatoire*), *eclatant*(< Fr. *éclatant*), *edenic* (< Fr. *édénique*), *edulcorat* (< Fr. *édulcorat*), *exhibitoriu* (< Fr. *exhibitoire*), *eugenic* (<Fr. *eugenic*), *factice* (<Fr. *factice*), *fastidios* (< Fr. *fastidieux*), *ilegitim* (< Fr. *illégitime*), *inavuabil* (< Fr. *inavouable*), *incoercibil* (< Fr. *incoercible*), *infatigabil* (< Fr. *infatigable*), *indicibil* (< Fr. *indicible*), *inexpiabil* (< Fr. *inexpiable*), *juisor* (< Fr. *jouisseur*), *maniabil* (< Fr. *maniable*), *mirific* (< Fr. *mirifique*), *onctuos* (< Fr. *onctueux*), *mirobolant* (< Fr. *mirobolant*), *mordant* (< Fr. *mordant*),

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)

munificent (< Fr. *munificent*), *narcisic* (< Fr. *narcissique*), *negator* (< Fr. *négateur*), *ordurier* (< Fr. *ordurier*), *oripilant* (< Fr. *horripilant*), *pantagruelic* (< Fr. *pantagruélique*), *pestiferat* (< Fr. *pestiféré*), *petulant* (< Fr. *pétulant*), *plebeian* (< Fr. *plebeian*), *poltron* (< Fr. *poltron*), *prob* (< Fr. *probe*), *putrescibil* (< Fr. *pustrescible*), *refutabil* (< Fr. *réfutable*), *repugnant* (< Fr. *repugnant*), *romanesc* (< Fr. *romanesque*), *spastic* (<Fr. *spastique*), *spatula* (< Fr. *spatula*), *spectacular* (< Fr. *spectaculaire*), *teluric* (< Fr. *tellurique*), *tern* (< Fr. *terne*), *titubant* (< Fr. *titubant*), *venust* (< Fr.*vénuste*), *veros* (< Fr. *véreux*), *vesperal* (< Fr. *vespéral*), *vexatoriu* (< Fr. *vexatoire*), *vivifiant* (< Fr. *vivifiant*). Latin has provided such bookish adjectives as: *extraneu* (< Lat. *extraneus*), *fervid* (< Lat. *fervidus*), *iactant* (< Lat. *jactans,-ntis*), *mundan* (< Lat. *mundanus*), *pudibund* (< Lat. *pudibundus*), *sapient* (< Lat. *sapiens,-ntis*), *sempitern* (< Lat. *sempiternus*), *tempestuous* (< Lat. *tempestuosus*), *ubicuu* (< Lat. *ubique*).

Let us notice the frequency of certain livresque adjectives that have been borrowed from two languages: *expiator* (Fr. *expiatoire*, Lat. *expiatorius*), *fatidic* (Fr. *fatidique*, Lat. *fatidius*), *furtiv* (Fr. *furtif*, Lat. *furtivus*), *imund* (Fr. *immonde*, Lat. *immundus*), *intrepid* (Fr. *intrépide*, Lat. *intrepidus*), *irefutabil* (Fr. *irrefutable*, Lat. *irrefutabilis*), *limpid* (Fr. *limpidus*, Fr. *limpide*), *locvace* (Fr. *loquace*, Lat. *loquax, -acis*), *maliţios* (Fr. *malicieux*, Lat. *malitiosus*), *mefitic* (Germ. *mefitisch*, Lat. *mephiticus*), *mirabil* (Lat. *mirabilis*, It. *mirabile*), *obsecvios* (Fr. *obséquieux*, Lat. *obsequiosus*), *pedantesc* (Fr. *pedantesque*, it. *pedantesco*), *prevalent* (Lat. *praevalens,-tis*, Engl. *praevalent*), *prevaricator* (Fr. *précaricateur*, Lat. *praevaricator*), *prezumţios* (Fr. *présomteux*, Lat. *praesumtuosus*), *prodig* (Fr. *prodigue*, Lat. *prodigus*), *reprehensibil* (Fr. *reprehensible*, Lat. *reprehensibilis*), *sacerdotal* (Fr. *sacerdotal*, Lat. *sacerdotalis*), *sediţios* (Fr. *séditieux*, Lat. *seditiosus*), *specios* (Fr. *spécieux*, Lat. *speciosus*), *superfluu* (*superfuus*, Fr. *superflu*), *tenebros* (Fr. *ténébreux*, Lat. *tenebrosus*), *transient* (Lat. *transiens,-tis*, Engl. *transiens*), *venal* (Fr. *vénal*, Lat. *venalis*), *vernal* (*vernal*, Lat. *vernalis*), *viperin* (*vipérin*, Lat. *viperinus*).

Livresque adjectives are employed in several domains. We have thus selected certain contexts containing livresque adjectives in order to illustrate this statement:

a. in literature: ***alegru*** "lively, quick": "Infantilismul ăsta ***alegru*** face ca numeroasele răzbunări din film să fie pe cât de sângeroase, pe atât de puţin şocante." (*Killbillisme*, nr. 88/22.09.2006, www.dilemaveche.ro); ***difamatoriu*** "libellous, compromising": "În fapt, s-au tot iscat, la răstimpuri, staturile inegale şi piezişe ale unui număr nedeterminat de inşi – în general totalmente inconştienţi de caracterul iluzoriu (adeseori chiar fictiv) al propriei lor existenţe – care au formulat felurite asemenea contraafirmaţii, dintre care

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)

unele relativ neutrale, iar altele vădit ***difamatorii*** sau cel puțin problematice." (*Comedia infra-umana*, nr. 257, ianuarie 2005, www.observatorcultural.ro); ***juisor*** "fond of partying; hedonist": "Comparațiile nu sunt, bineînteles, valorice, ci tipologice... Dar, dacă vechii decadenți postromantici erau niște individualişti solitari, snobii fani *K* sunt tineri ***juisori*** *de grup*, excitați de megaparty-uri colective cu muzica rave şi DJ-i iscusiți." (*Detabuizările continuă...*, nr. 246, noiembrie 2004, www.observatorcultural.ro); ***petulant*** "daring, impetuous": "Flancat de prezența ***petulantă*** prin preajmă a directorului general al CNC, Decebal Mitulescu, încă nedestituit, la zece luni de la schimbarea guvernului, şi a publicistului de la ziarul vadimist *Tricolorul*, Grid Modorcea, autor al sintagmei *prima operă de referință a acestui mileniu* (*Orient Express*, de Sergiu Nicolaescu), cel care şi-a pierdut, în noiembrie 2004, mandatul pesedist, a adresat un rechizitoriu când patetic, când nostalgic, dar mereu neiertător față de prezentul nostru filmic." (*Sergiu Nicolaescu sau depresia fantomelor*, nr. 292, octombrie 2005, www.observatorcultural.ro); ***sapiențial*** "intendedwisdom-like attitude": "A ieşit o sculptură în halva ornată cu bombonele metafizice, estetice, erotice şi ***sapiențiale*** pentru copii şi pentru rafinați." (*Producția literară nu e o grămadă de cărți, ci un sistem*, nr. 541, septembrie 2010, www.observatorcultural.ro).

b. in the field of literary criticism: ***aprehensiv*** "shy, distrustful": "Permanenta sa conectare la viața culturală, patosul pe care-l ştiam şi efervescența trăirilor critice, îl recomandau (...) doar prin torentul turbionar al ideilor, care produceau adversarilor retrageri ***aprehensive*** în adăposturile canonului." (*Dualismul lui Marino*, nr. 519, aprilie 2010, www.observatorcultural.ro); ***falacios*** "deceitful, fallacious": "Fenomenologie a tatonării în scriitura critică. Excese: senzualitatea ca autotelism, disiparea în *Nirvana* simțurilor (fie ele oricât de critice), halucinogenul ***falacios*** al stilului..." (*Polii criticului*, nr. 209, februarie 2004, www.observatorcultural.ro); ***pantagruelic*** "devouring, plentiful": "Felul de a vorbi al mamei mele şi al consătenilor ei a fost pentru mine, toată copilăria, un prilej de uimire şi veselie ***pantagruelică***." (*Producția literară nu e o grămadă de cărți, ci un sistem*, nr. 541, septembrie 2010, www.observatorcultural.ro).

c. in the field of essays: ***eclatant*** "sparkling, impressive": "Celălalt are forța ***eclatantă*** a *parvenitului*, capabil să se adapteze cu o viteză uluitoare la mersul lucrurilor, să fie continuu în pas cu timpul şi chiar să îl devanseze." (*Războiul sfîrşitului/începutului de mileniu*, nr. 506, decembrie 2009, www.observatorcultural.ro); ***mordant*** "sarcastic, mordant": "Între criticii literari de prim-plan ai generației sub 40 de ani, Andrei Terian îmbină eficient verva ***mordantă***, cu doxă şi zvâc polemic, a cronicarului literar cu o competență istorică şi teoretică fără cusur." (*G. Călinescu şi condiția criticii autohtone* (*I*), nr. 509, ianuarie 2009, www.observatorcultural.ro);

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)

narcisiac "narcisistic": "Nepotolita foame ***narcisiacă***, nevoia imperioasă de strălucire (împrumutată!) au dus-o deci pe fatala Friedgard atât la marele stilist, cât şi la toţi ceilalţi." (*Mic exerciţiu de admiraţie valahă*, nr. 546, octombrie 2010, www.observatorcultural.ro).

d. in the domain of art: ***abstrus*** "confused, unclear": "Parametrii lirici ai cărţii sunt imaginea, vorbirea, tăcerea, absorbind şi diseminând toate conotaţiile posibile, alternând palimpsestic rugăciunea, timpul, moartea, un univers ***abstrus***..." (*Vorbirea din mut*, Paul Aretzu, "Ramuri", nr. 1-2/ ianuarie – februarie 2006, www.observatorcultural.ro); ***deconcertant*** "stunning": "Suprarealismul câştigă, la rândul său, noi teritorii, prin aderarea lui Corneliu Mihăilescu la experimentele cu mescalină pentru producerea de viziuni colorate şi la utilizarea mişcării hipnagogice pentru obţinerea unor imagini grafice ***deconcertante***, aproape maladive." (*Ipostaze ale modernismului*, nr. 504, decembrie 2009, www.observatorcultural.ro); ***fastidios*** "boring, trite": "Am apreciat, de pildă, interpretarea nuanţată a *toccatei* arpegiate a lui Kapsberger, piesă de virtuozitate, de o modernitate absolută la 1604, dar care poate căpăta, în mâini neatente, aerul unui ***fastidios*** exerciţiu de digitaţie." (*Între Renaştere şi baroc, două recitaluri bucureştene*, nr. 554, decembrie 2010, www.observatorcultural.ro); ***indicibil*** "ineffable": "Personajul său are, la început, o expresie de ***indicibilă*** durere şi melancolie, pare hăituit şi descumpănit." (*Doar luna de pe cer*, Caligula – Teatrul Naţional "Marin Sorescu", Craiova, nr. 568, martie 2011, www.observatorcultural.ro); ***plebeian*** "plebeian": "De-a dreptul entuziasmantă este interpretarea finalului pamfletar al *Scrisorii III*: criticat foarte acid din perspectiva potenţialului său violent, care a dus la *anexarea* sa de către legionarismul interbelic, acesta e salvat prin reaşezarea sa justă în contextul discursului pamfletar al epocii şi citit în cheie ***comic-plebeiana***, ca expresie a unei culturi a carnavalului." (*Un intelectual critic despre Mihai Eminescu*, nr. 257, ianuarie 2005, www.observatorcultural.ro); ***reprehensibil*** "reprehensible": "În fine, pentru o sumară circumscriere a acestei problematici, se cuvine să reţinem şi conceptul de *mimesis*, a cărui vulnerabilitate iniţială (Platon identifica o dimensiune ***reprehensibilă*** a artei tocmai în virtutea copierii deja intermediate) este contrabalansată de forţa structurantă pentru teoria (şi practica) artei în secolele XV-XVII". (*Aventura realităţii*, nr. 537, august 2010, www.observatorcultural.ro).

Conclusions

Lexical creativity could be understood only in the framework of a general theory of language's dynamism, dominated by an idea of continous changements. Linguistics had paid special attention to language contacts, once it had identified the history lying behind the respective languages in

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)

contact. Problems raised by the semantics of Romanian livresque adjectives are important in this respect. We should pay special attention to the great number of livresque adjectives that have not get been recorded by the Explanatory Dictionary of Romanian, despite the fact that they are frequently used in various contexts. The identifying of multiple contexts of use for livresque adjectives is necessary for a better understanding of their correct meaning. Therefore, their recording in specialized dictionaries seems to be imperative.

BIBLIOGRAPHY

Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicționarul explicativ al limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996; 2009.

Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicționarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.

Bidu-Vrănceanu, Angela, Călărașu, Cristina, Ruxăndoiu-Ionescu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Dindelegan Pană, Gabriela, *Dicționar de ştiințe ale limbii*, Bucureşti, Editura Nemira, 2001.

Guțu Romalo, Valeria, *Aspecte ale evoluției limbii romane*, Bucureşti, Editura Humanitas Educațional, 2005.

Lobiuc, Ioan, *Contactele dintre limbi*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza", 1998.

Sala, Marius, *Limbi în contact*, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 1997.

Sporiș, Valerica, *Adjectivul în limba română*. *Studiu gramatical şi semantic*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Stiință, 2010.

Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Bucureşti, Editura Universității din Bucureşti, 2001.

BDD-A3883 © 2012 Editura Sitech

Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:57:22 UTC)